

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра політології та філософії
Кафедра археології, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін
Силабус обов'язкового освітнього компонента загальної підготовки
«Соціально-правові студії»

Галузь знань:		01 Освіта / Педагогіка		
Спеціальність:		017 Фізична культура і спорт		
Освітньо-професійна програма:		Тренер з видів спорту		
Рівень вищої освіти:		перший (бакалаврський)		
Статус дисципліни:		обов'язковий освітній компонент загальної підготовки		
Мова викладання:		українська		
Науково-педагогічні працівники:		ПІБ:	Найчук Антон Віталійович	
		Посада:	Доцент кафедри політології та філософії	
		Вчений ступінь:	Кандидат філософських наук	
		Телефон:	0972496448	
		E-mail:	naichuk_a@kpnue.edu.ua	
		Робоче місце:	Навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14)	
		Профайл викладача:	https://politkaf.kpnue.edu.ua/naychuk-anton-vitaliyovich/	
		ПІБ:	Адамовський Володимир Іванович	
		Посада:	Доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін	
		Вчений ступінь:	Кандидат історичних наук	
		Телефон:	0673021783	
		E-mail:	adamovskuy@ukr.net	
Робоче місце:		Навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14)		
	Профайл викладача:	https://kaf-archives.kpnue.edu.ua/adamovskiy-v-i/		
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnue.edu.ua/course/view.php?id=9612			
Консультації	Найчук А. В.	Вівторок – 14.20.-16.00.	Історичний факультет, аудиторія 16	
	Адамовський В. І.	Вівторок – 14.20.-16.00.	Історичний факультет, аудиторія 16	
Анотація до курсу	Дисципліна «Соціально-правові студії» належить до переліку обов'язкових дисциплін, що забезпечують отримання загальних компетентностей випускниками Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та викладається для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр». Навчальна дисципліна знайомить здобувачів вищої освіти із основами соціологічної та правової наук; розкриває природу сучасних соціально-правових процесів; особливостей суспільства як складної системи соціально-правових зв'язків та відносин; особливостей сучасних суспільно-правових реалій.			
Мета та цілі курсу	Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту загальної підготовки «Соціально-правові студії» – це формування знань здобувачів вищої освіти про повне і цілісне розуміння соціально-правових відносин у суспільстві, зокрема в освітній галузі, вироблення навичок аналізу, діагностики і прогнозування мікро- та макросоціальних явищ, а також розвиток навичок організації соціальної взаємодії, які вони могли б використати у професійній діяльності тренера з видів спорту, у громадському та особистому житті.			
Методи навчання	Лекційні виступи, дискусії, обговорення проблемних питань, завдання для самостійної роботи, усне опитування, тести, виступи на практичному, практичні завдання з елементами програмування соціологічних досліджень у сфері спорту, робота в групах, групові проекти, методи дистанційного навчання, презентація результатів індивідуального завдання.			
Формат курсу	Стандартний курс (очний, заочний).			
Результати	За результатами вивчення освітнього компонента «Соціально-правові студії» в здобувачів СВО			

навчання	<p>«бакалавр» формуються наступні <i>програмні результати навчання</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 01 здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем; - ПРН 20 використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. <p><i>Завдання дисципліни:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувати у здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт інтегральну та загальні компетентності, які визначені освітньо-професійною програмою «Тренер з видів спорту»; - опанувати навчальним матеріалом навчальної дисципліни на відповідному рівні. 		
Компетентності:	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти СВО «бакалавр» формуються:</p> <p><i>Інтегральна компетентність:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК 01 здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; - ЗК 02 здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; - ЗК 09 навички міжособистісної взаємодії. <p><i>Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.</i></p> <p>Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою бакалавра фізичної культури і спорту випускник здатен виконувати зазначену в Національному класифікаторі України (класифікатор професій ДК 003:2010) професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3475 – Тренер з виду спорту (федерації, збірної чи клубної команди, спортивної школи і т. д.); 3475 – Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції); 3475 – Інструктор-методист спортивної школи; 3475 – Інструктор-методист з фізичної культури та спорту. 		
Пререквізити	Освітні компоненти, базові знання яких та результати навчання необхідні здобувачу вищої освіти для успішного навчання та опанування компетентностями дисципліни «Соціально-правові студії»: «Історія та культура України».		
Пореквізити	Набутті теоретичні знання практичні вміння та навички з освітнього компонента «Соціально-правові студії» можуть бути використані під час проходження навчальних та виробничих практик, передбачених навчальним планом підготовки фахівців.		
Обсяг і ознаки курсу	Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання/ рік викладання	2-й рік	3-й рік
	Семестр вивчення	IV семестр	V, VI семестри
	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки / вибірковий освітній компонент	Обов'язковий освітній компонент загальної підготовки	
	Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити	3 кредити
	Загальний обсяг годин	90 годин	90 годин
	Кількість годин навчальних занять	30 годин	12 годин
	Лекційні заняття	16 годин	8 годин
	Практичні заняття	-	-
	Семінарські заняття	14 годин	4 години
	Лабораторні заняття	-	-
	Самостійна та індивідуальна робота	60 годин	78 години
Форма підсумкового контролю	залік	залік	
Технічне й програмне забезпечення /обладнання	Для проведення лекційних та семінарських занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (105), мультимедійний проектор VIEWSONIC PJD5253 DLP (2017 р.), екран для проектора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, дидактичні матеріали.		
Політики курсу	<p><i>Умови визначення успішного засвоєння освітнього компонента «Соціально-правові студії»:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання; - критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом 		

загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету. (<https://tinyurl.com/2p82fw75>).

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі (звітах, планах-конспектах) студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

«Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/yy5aw492>).

«Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/yae73h73>).

Відвідання занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/4tfmzkfb>).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамен, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни (<https://tinyurl.com/2jxk72w2>).

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти,

	<p>отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка), зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).</p> <p>В неформальній освіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю); - підготовка конкурсної наукової роботи; - призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт; - призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді - отримання сертифікату судді 1-ї, 2-ї або національної категорії у своєму виді спорту або суміжних видах. <p>В інформальній освіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність; - підготовка школярів-призерів інтелектуальних та творчих конкурсів з фізичної культури та спорту, дитячих змагань різного рівня; - наявність особистих спортивних досягнень (переможці, призери Чемпіонатів Світу, Європи, України, діючий МСМК, МС, КМС, I розряд. 																																																																																																																																	
Схема курсу	<p style="text-align: center;">Денна форма здобуття вищої освіти</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="3" style="width: 40%;">Назви змістових модулів і тем</th> <th colspan="7">Кількість годин</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">разом</th> <th colspan="6">у тому числі</th> </tr> <tr> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">лекційні заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">практичні заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">семінарські заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">лабораторні заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">самостійна робота</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">індивідуальна робота</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="8" style="text-align: center;">ЗМ 1. Соціологічний аналіз суспільства</td> </tr> <tr> <td>Разом за змістовим модулем 1</td> <td>44</td> <td>8</td> <td>-</td> <td>6</td> <td>-</td> <td>30</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td colspan="8" style="text-align: center;">ЗМ 2. Правознавство</td> </tr> <tr> <td>Разом за змістовим модулем 2</td> <td>46</td> <td>8</td> <td>-</td> <td>8</td> <td>-</td> <td>30</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Разом</td> <td>90</td> <td>16</td> <td>-</td> <td>14</td> <td>-</td> <td>60</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Заочна форма здобуття вищої освіти</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="3" style="width: 40%;">Назви змістових модулів і тем</th> <th colspan="7">Кількість годин</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">разом</th> <th colspan="6">у тому числі</th> </tr> <tr> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">лекційні заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">практичні заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">семінарські заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">лабораторні заняття</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">самостійна робота</th> <th style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">індивідуальна робота</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="8" style="text-align: center;">ЗМ 1. Соціологічний аналіз суспільства</td> </tr> <tr> <td>Разом за змістовим модулем 1</td> <td>44</td> <td>4</td> <td>-</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>38</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td colspan="8" style="text-align: center;">ЗМ 2. Правознавство</td> </tr> <tr> <td>Разом за змістовим модулем 2</td> <td>46</td> <td>4</td> <td>-</td> <td>2</td> <td>-</td> <td>40</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Разом</td> <td>90</td> <td>8</td> <td>-</td> <td>4</td> <td>-</td> <td>78</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>								Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							разом	у тому числі						лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота	ЗМ 1. Соціологічний аналіз суспільства								Разом за змістовим модулем 1	44	8	-	6	-	30	-	ЗМ 2. Правознавство								Разом за змістовим модулем 2	46	8	-	8	-	30	-	Разом	90	16	-	14	-	60	-	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							разом	у тому числі						лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота	ЗМ 1. Соціологічний аналіз суспільства								Разом за змістовим модулем 1	44	4	-	2	-	38	-	ЗМ 2. Правознавство								Разом за змістовим модулем 2	46	4	-	2	-	40	-	Разом	90	8	-	4	-	78	-
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин																																																																																																																																	
	разом	у тому числі																																																																																																																																
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота																																																																																																																											
ЗМ 1. Соціологічний аналіз суспільства																																																																																																																																		
Разом за змістовим модулем 1	44	8	-	6	-	30	-																																																																																																																											
ЗМ 2. Правознавство																																																																																																																																		
Разом за змістовим модулем 2	46	8	-	8	-	30	-																																																																																																																											
Разом	90	16	-	14	-	60	-																																																																																																																											
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин																																																																																																																																	
	разом	у тому числі																																																																																																																																
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота																																																																																																																											
ЗМ 1. Соціологічний аналіз суспільства																																																																																																																																		
Разом за змістовим модулем 1	44	4	-	2	-	38	-																																																																																																																											
ЗМ 2. Правознавство																																																																																																																																		
Разом за змістовим модулем 2	46	4	-	2	-	40	-																																																																																																																											
Разом	90	8	-	4	-	78	-																																																																																																																											
Форми та методи оцінювання	<p>Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт СВО «бакалавр» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, взаємоопитування, перевірка виконаних письмових завдань, написання есе, рефератів, підготовка презентацій, тестування, модульна контрольна робота, залік.</p>																																																																																																																																	
Критерії оцінювання	<p>Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти під час навчальної практики зі спортивних ігор рівний 12. Поточний і модульний контроль – 100 балів.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: center;">Поточний і модульний контроль (100 балів)</th> <th style="text-align: center;">Сума</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="width: 25%;">Змістовий модуль 1</td> <td style="width: 25%;">Змістовий модуль 2</td> <td style="width: 25%;">Самостійна робота</td> <td style="width: 25%;">Модульна контрольна робота</td> <td rowspan="2" style="text-align: center; vertical-align: middle;">100 балів</td> </tr> <tr> <td>Поточний контроль 20 балів</td> <td>Поточний контроль 20 балів</td> <td>20 балів</td> <td>40 балів</td> </tr> </tbody> </table>								Поточний і модульний контроль (100 балів)				Сума	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	100 балів	Поточний контроль 20 балів	Поточний контроль 20 балів	20 балів	40 балів																																																																																																												
Поточний і модульний контроль (100 балів)				Сума																																																																																																																														
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	100 балів																																																																																																																														
Поточний контроль 20 балів	Поточний контроль 20 балів	20 балів	40 балів																																																																																																																															
Інформаційне та навчально-методичне	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p>Соціологія:</p> <p style="text-align: center;">Основна</p>																																																																																																																																	

забезпечення

1. Артеменко С. Б., Фляшнікова А. Б. Соціологія у визначеннях, схемах, таблицях : навч. посіб. М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ : КНЕУ, 2014.
2. Гіденс Е. Соціологія. / Пер. з англ. В. Шовкун, А. Олійник. Наук. ред. О. Іващенко. Київ : Основи, 1999. Київ: Основи, 1999. 796 с. URL : <http://surl.li/byumg>.
3. Гірник А., Бобро А. Конфлікти : структура, ескалація, залагодження. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 172 с.
4. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія: підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 564 с.
5. Гуменюк Л. Й. Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності) : навчальний посібник. У 2-х томах. Львів : ЛьвДУВС, 2019. URL : <http://surl.li/dbjgu>.
6. Денисенко І. Д. Сучасна теорія конфлікту : проблеми експлікації, демаркації, класифікації. Український соціум. 2013. № 3 (46). С. 32-43.
7. Загальна соціологія : [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А. В. Фурман, В. С. Біскуп, О. С. Морщакова. Київ : Видавництво Ліра, 2019. 354 с. URL : <http://surl.li/dbjgx>.
8. Конспект лекцій з дисципліни «Соціологія» для студентів першого (бакалаврського) рівня всіх спеціальностей / укл. : Мачуліна І. І. Кам'янське, ДДТУ, 2019 р. 61 с. URL : <http://surl.li/dbjhw>.
9. Курчаба Т. Соціологія : навч.-метод. посібник. Львів : ПП Сорока Т. Б., 2015. 184 с.
10. Лефтеров В. О., Ігнатєва І. І., Цуркан О. В. Соціологія конфлікту : навчально-методичний посібник (для студентів факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). Одеса : Фенікс, 2019. 34 с. URL : <http://surl.li/dbjiw>.
11. Луцишин Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. [для студентів, аспірантів і викл. вищ. навч. закл. освіти України]. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 200 с.
12. Перегуда Є. В. Соціологія: навч. посіб. Київ : КНУБА, 2012. 140 с. URL : <http://surl.li/dbjib>.
13. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. URL : <http://surl.li/dbjig>.
14. Соціологія : підручник / М. П.Требін, В. Д. Воднік, Г. П. Клімова та ін.; за ред. М. П.Требіна. Харків : Право, 2010. 224 с. URL : <http://surl.li/dbjim>.
15. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 448 с.
16. Соціологія : підручник / М. П. Козирев; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 655 с.
17. Соціологія : навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко Київ : ДУТ, 2019. 235 с. URL : <http://surl.li/dbjiv>.
18. Соціологія : Терміни, поняття, персоналії. Навчальний словник-довідник / За ред. В. М. Пічі. Львів, 2002. 280 с., URL : <http://surl.li/dbjka>.
19. Соціологія. Курс лекцій / За ред. І. С. Старовойтова. Тернопіль, 1999. С. 4-13.
20. Соціологія. Курс лекцій // Навчальний посібник для студентів вузів України / За ред. В. М. Пічі. Львів, 2002. С. 8-28.
21. Соціологія : навчальний посібник / О. Б. Петінова. Одеса : Видавництво «Магістр», 2019. 260 с. URL : <http://surl.li/dbjka>.
22. Соціологія : навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко Київ : ДУТ, 2019. 235 с. URL : <http://surl.li/dbjiv>.
23. Соціологія: підручник / М. П. Козирев. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 655 с. URL : <http://surl.li/dbjpv>.
24. Соціологія : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. В. Г. Городяненка. Київ, 2003. С. 9-29.
25. Соціологія : теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й.Черниш та ін.]. Київ : «Каравела», 2020. 356 с. URL : <http://surl.li/byumo>.
26. Черниш Н. Соціологія : підручник за рейтингово-модульною системою навчання. 5-те вид., переробл. і допов. Київ : Знання, 2009. 468 с.
27. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій : підручник. Львів : Кальварія, 2003. 543 с. URL : <http://surl.li/dbjqj>.

Допоміжна

1. Антонов А. В. Державне регулювання процесу активізації академічної мобільності. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління. 2015. Вип. 2. С. 50-60.
2. Бандурка А. С. Строката ковдра мультикультуралізму : монографія. Харків : Золота миля, 2013. 197 с.
3. Бевзенко Л. Життєвий успіх, цінності, стилі життя. Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2007. № 4. С. 132-151.
4. Біль М. М. Мобільність населення: теоретична сутність і видова різноманітність. Економіка і суспільство. 2016. Вип. 7. С. 645-652.

5. Власова О. Провідні чинники розвитку соціального потенціалу особистості. Соціальна психологія. 2005. № 2 (10). С. 55-64.
6. Волошина О. В. Міжособистісний конфлікт та шляхи його подолання. Зб. наук. праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / за ред. Максименка С. Д. Київ : 2002, Т. 4. Ч. 3. С. 38-40.
7. Гірник А., Бобро А. Конфлікти : структура, ескалація, залагодження : нав. посібник. 2-е вид., виправ. і доп. Київ : Основи, 2004.
8. Годован Ю. В. Соціальна мобільність молоді як стратегічна складова політичної соціалізації молоді. Вісник Донецького університету імені В. Стуса. Серія : Політичні науки. 2017 р. С. 76-78.
9. Кон В. Соціальна структура та особистість у процесі радикальних змін: аналіз України в період трансформацій. Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2005. № 3. С. 24-64.
10. Кузьмук О. М. Середній клас в українському суспільстві : перспективи теоретичного та емпіричного дослідження : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 172 с.
11. Курило І. О. Соціально-економічна структура населення : еволюція, сучасність, трансформації (монографія) / Відповід. ред. В. С. Стешенко. Київ : Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2006. 472 с.
12. Кучеренко І. М. Етичний компонент політичних конфліктів у сучасному українському суспільстві. Сучасна українська політика : політики і політологи про неї : зб. наук. пр. Київ-Миколаїв, 2005. Вип. 7. С. 368-372.
13. Крутін Г. І., Чубур Н. В. Соціологія конфлікту : практикум. Київ : КНЕУ, 2007. 152 с.
14. Макеєв С. Сміслові порядки інтелектуальних практик. Сміслова морфологія соціуму / за ред. Н. Костенко. Київ : Інститут соціології НАН України, 2012. С. 124-151.
15. Макеєв С. Концепція інституціонально відтворюваних соціальних нерівностей. Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2011. № 4. С. 32-49.
16. Матусевич В. Неконсистентний і маргінальний – два визначення одного статусу. Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2009. № 2. С. 104-112.
17. Мірчук І. Л. Проблеми особистості у філософсько-релігійній спадщині Гавриїла Костельника. Людинознавчі студії. Випуск тридцятий. Філософія. [збірник наукових праць ДДПУ] / Ред. кол. Н. Скотна (гол. редактор), О. Ткаченко (редактор розділу) та ін. / І. Мірчук. Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ, 2014. С. 100-111.
18. Мацієвський Ю. Теоретичні аспекти аналізу суспільних конфліктів: множинність концептуальних підходів. Людина і політика. 2004. № 3. С. 115-129.
19. Москаленко В. Проблема виховання в контексті соціалізації особистості. Соціальна психологія. 2005. № 3(11). С. 20-23.
20. Нерівність в Україні: масштаби та можливості впливу / за ред. Е. М. Лібанової. Київ : Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2012. 404 с. URL : <http://surl.li/dbjry>.
21. Нечітайло І. С. Сучасна соціологія освіти: від соціологічної теорії до освітньої практики: підручник для студентів ЗВО. Київ : Ліра-К, 2020. 296 с.
22. Парсонс Т. Новый аналитический подход к теории социальной стратификации. О структуре социального действия / Талкотт Парсонс ; [пер. с англ. И. Бакштейна, Г. Беляевой, Л. Седовой, В. Чесноковой ; под ред. 12 НАУКОВИ ЗАПИСКИ НАУКМА. 2017. Том 196. Соціологічні науки В. Чесноковой, С. Белановского]. [2-е изд.]. Москва : Академический Проект, 2002. С. 563-637.
23. Патракова А. Структурні складові відчуття місця в соціальній ієрархії. Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2008. № 3. С. 119-135.
24. Перепельчук Т. В. Соціологія праці: Навчальний посібник. Одеса : ОНЕУ, ротапринт, 2011. 234 с. URL : <http://surl.li/cchxi>.
25. Пилипенко В. Людина за ринкових умов: вербальна поведінка та оцінка реформ. Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2006. № 1. С. 153-165.
26. Проскуріна О. Удосконалення форм соціалізації і процес становлення особистості. Політичний менеджмент. 2003. № 2. С. 50-57.
27. Скотна Н. Особа в розколотій цивілізації: освіта, світогляд, дії. Львів : Українські технології, 2005. 384 с.
28. Сорокин П. А. Социальная стратификация и мобильность. Человек. Цивилизация. Общество / П. А. Сорокин / [общ. ред., сост. и предисл. А. Ю. Согомонова ; пер. с англ. С. А. Сидоренко, А. Ю. Согомонова]. Москва : Политиздат, 1992. С. 295-424.
29. Ставицька О. В. Трудові конфлікти: загально-теоретичний аналіз. Бюлетень Національної служби посередництва і примирення. 2007. № 2. С. 38-42.
30. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір. За наук. ред. М. О. Шульги. Київ : Інститут соціології НАН України, 2017. 198 с.
31. Стрюк М. І. Мобільність : системний підхід. Інформаційні технології і засоби навчання. 2015. Т. 49. Вип. 5. С. 37-70.
32. Фромм Э. Человек для самого себя. Фромм Э. Психоанализ и этика. Москва : Республика, 1993. С. 17-190.
33. Хутка С. Соціальна адаптованість особистості : концептуалізація поняття. Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 2007. № 2. С. 164-175.
34. Циба В. Параметри особистості. Соціальна психологія. 2005. № 3(11). С. 3-8.

35. Циба В. Системна теорія особистості: регулятивно-детерміністська парадигма. Соціальна психологія. 2005. № 6(14). С. 18-31.
36. Чернуха Н. Інтеграційні процеси у сучасному освітньому просторі як передумова успіху соціальної мобільності сучасної особистості. Науковий часопис НПУ імені П. М. Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка: [зб. наук. праць]. Вип.14 / Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. С. 12-21.

Правознавство:

Основна

1. Основи правознавства : навчальний посібник. Електронне видання / [Хоптяр Ю. А., Адамовський В. І., Баженов О. Л., Глушковецький А. Л., Лубчинський А. А., Семенюк-Прибатень А. В.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 372 с.
2. Основи правознавства : навчальний посібник. Ю. А. Хоптяр, В. І. Адамовський, О. Л. Баженов, А. А. Лубчинський, А. Л. Глушковецький, А. Л. Семенюк-Прибатень. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 407 с.
3. Правознавство : навч. посіб. для студентів педагогічних спеціальностей / [Колектив авторів] / За ред. Д. В. Каменського, В. О. Мирошніченка. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 288 с.
4. Правознавство : навчальний посібник. За заг. ред. С. В. Петкова. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
5. Правознавство : підручник / За відп. ред. О. В. Дзери. 10-е вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 848 с.
6. Правознавство : навч. посіб. / С. В. Дрожжина, О. О. Одінцева, В. О. Кондратьєв та ін. За ред. С. В. Дрожжиної. Київ : Знання, 2018. 350 с. (Вища освіта XXI століття).
7. Правознавство : навч. посіб. / В. М. Олуйко, Р. І. Кондратьєв, Р. О. Стефанчук та ін. За ред. Р. І. Кондратьєва. Київ : Вид. Дім «Ін Юре», 2018. 488 с.
8. Основи держави і права України : Підручник / За ред. проф. В. Л. Ортинського, проф. В. К. Грищука, М. А. Мацька. Київ : Знання, 2018. 583 с.
9. Пилипенко П. Д., Хома Н. М., Кельман М. С. Основи правознавства : навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене і доповнене. Львів : «Магнолія 2006», 2018. 467 с.
10. Семарак О. С., Семарак І. О. Основи правознавства : навч. посіб. Київ : Знання, 2018. 480 с.

Допоміжна

1. Ведерніков Ю. А., Папірна А. В. Теорія держави і права : навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 333 с.
2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс) : Підручник. Харків : Еспада, 2017. 776 с.
3. Теорія держави і права. Академічний курс : підручник / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. Київ. 2019. 688 с.
4. Шляхтун П. П. Конституційне право України : Підручник. Київ : Освіта України, КНТ, 2018. 592 с.
5. Цивільне право України : Академічний курс : підруч. : у 2 т. / За заг. ред. Я. М. Шевченко. Вид. 2-ге, доп. І перероб. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре» 2016. Т. 1. Загальна частина. 696 с.
6. Цивільне право України : Академічний курс : підруч. : у 2 т. / За заг. ред. Я. М. Шевченко. Вид. 2-ге, доп. І перероб. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре» 2011. Т. 2. Особлива частина. 520 с.
7. Дякович М. М. Сімейне право : навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Правова єдність, 2009. 512 с.
8. Мироненко В. П. Сімейне право України : підручник. Київ: Правова єдність, 2008. 477 с.
9. Сімейне право України : підручник. В. І. Борисова, І. В. Жилінкова. Київ : «Юрінком Інтер», 2006. 264 с.
10. Сімейне право України : Навчальний посібник / За ред. Є. О. Харитонова. Київ : Істина, 2018. 200 с.
11. Сімейні правовідносини. Законодавство. Позовні заяви. Київ, «Юрінком Інтер», 2016. 320 с.
12. Бойко М. Д. Трудове право України : Навчальний посібник. Вид.2-ге доповн. і перероб. Київ : Атіка, 2018. 316 с.
13. Болотіна Н. Б. Трудове право України : Підручник. 5-те вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2018. 860 с.
14. Болотіна Н. Б. Трудове право України : навч. посіб. Київ : Знання, 2018. 375 с.
15. Основи трудового права України : курс лекцій. За ред. доктора юридичних наук, професора П. Д. Пилипенка. 4-те вид. виправ. і доп. Львів : Магнолія, 2018. 276 с.
16. Трудове право України : Академічний курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. 3-ге видання, перероб. і доп. Київ : Видавничий Дім «Ін. Юре», 2010. 536 с.
17. Щербина В. І. Трудове право України : підручник / За ред. В. С. Венедиктова. Київ : Істина, 2017. 384 с.

Локація

Згідно з розкладом

Розробники силабуса:

Антон НАЙЧУК

Володимир АДАМОВСЬКИЙ

Завідувач кафедри політології та філософії

Ольга ВІННІЧУК

Завідувач кафедри архівознавства,
спеціальних історичних та правознавчих
дисциплін

Олександр ФЕДЬКОВ